

Bilgrav-Nielsen (RV):

»Kan ministeren bekræfte, at amerikansk militær i en konfliktsituation og uden forudgående dansk tilladelse kan benytte danske lufthavne som opmarchområde?«

Skriftlig begrundelse

Den 24. januar 1982 meddelte dagbladet Politiken, at det amerikanske forsvarsministerium har udpeget danske lufthavne til at være opmarchområde i tilfælde af en større europæisk konflikt.

Ifølge Politiken mener det amerikanske udenrigsministerium endvidere at »have ret til at benytte danske lufthavne i tilfælde af konflikt«.

Forholder det sig virkelig sådan, at det amerikanske forsvarsministerium med baggrund i NATO eller med baggrund i separate aftaler med Danmark kan disponere frit med hensyn til benyttelse af danske lufthavne, beror det enten på en stor og utilladelig misforståelse eller på en grov tilsidesættelse af de forudsætninger, som lå til grund for, at folketinget den 22. marts 1949 godkendte Danmarks indtræden i NATO.

Forudsætningerne var bl. a., at Danmark som NATO-medlem ikke ville blive baseområde, samt at Danmark som NATO-medlem fortsat selv kunne bestemme, om og hvornår man i givet fald ville deltage i en militær konflikt.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Jeg ønsker at høre ministerens reaktion på et dagbladsforlydende. Man skal naturligvis ikke altid være foruroliget over, hvad der står i dagbladene, men i dette tilfælde ser det ud, som om man i USA har en anden opfattelse end den, der hidtil har været gældende i Danmark med hensyn til, hvorvidt man uden videre fra amerikansk side kan betragte danske lufthavne som det, man kalder for »opmarchområder« i en given situation.

Forsvarsministeren (Søgaard):

Jeg kan berolige hr. Bilgrav-Nielsen med, at det er et dagbladsforlydende, idet jeg kan svare nej til dette. Det er den danske regering, der bestemmer . . .

(*Tilråb fra tilhørerpladserne.*)

Formanden:

Vi udsætter mødet et øjeblik.

De pågældende bedes forlade tilhørerpladserne!

(*Kort pause*)

Formanden:

Mødet kan genoptages, og jeg giver ordet til forsvarsministeren igen.

Forsvarsministeren (Søgaard):

Hvis de unge mennesker oppe på tilhørerpladserne havde lyttet efter, kunne jeg have beroliget dem også. Som jeg har sagt til hr. Bilgrav-Nielsen, må svaret blive et nej. Det er den danske regering, der bestemmer, om forstærkninger af enhver art skal tilkaldes til eller anvendes fra dansk område.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Jeg takker ministeren for klargøringen, som jeg mener var særdeles nyttig. For at undgå enhver misforståelse skal jeg sige, at hvad der skete her, er bogstavelig talt og i bedste forstand kommet bag på mig.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 98**17) Til forsvarsministeren af:****Bilgrav-Nielsen (RV):**

»Kan ministeren bekræfte, at de 120 amerikanske fly, som ifølge aftale i en konfliktsituation kan stilles til rådighed for Danmark, i en sådan situation vil forblive under amerikansk kontrol?«

Skriftlig begrundelse

Med en højtstående kilde i Washington som baggrund meddeler dagbladet Politiken den 24. januar 1982, at de 120 amerikanske fly, som ifølge aftale i en konfliktsituation kan stilles til rådighed for Danmark, vil forblive under amerikansk kontrol.

Dette er i klar modstrid med oplysninger, som forsvarsministeren ved adskillige lejligheder har givet folketinget. Forsvarsministeren har understreget, at flyforstærkningsaftalen var en NATO-aftale, som ville betyde, at tilkaldte fly ville blive stillet under NATO-kommando.